

VAN STOLKPARK KOERIER

Nieuws van en voor alle bewoners van het Van Stolkpark

Nr 12 - juni 1982

Uitgave van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark'

Th. H. Sorel, erelid

Tijdens de laatste vergadering van de Wijkvereniging Van Stolkpark is de heer Th. H. Sorel benoemd tot erelid. De leden hebben hiermee tot uitdrukking gebracht dat zij hem dankbaar zijn voor wat hij in zijn functie van penningmeester, en op andere wijze, voor de vereniging heeft gedaan.

Het feit dat de wijkvereniging thans haar eerste erelid telt wijst er tevens op dat zij werkelijk geschiedenis begint te maken.

Wie zich verdiept in de oudste bronnen van deze historie, stuit herhaaldelijk op de namen Sorel en Landheer. Waarom sluiten bewoners van een wijk zich eigenlijk aan?

Het begint dikwijls (en ook hier) met een protest tegen ontwikkelingen die het 'woon- en leefklimaat' - een term die behoort tot de wijkverenigingsvaktaal - ongunstig dreigen te beïnvloeden. Er worden, soms te laat, plannen bekend om gebouwen op te trekken die te groot en vooral te hoog zijn. Hoe het ook zij, het Van Stolkpark omvat nu Duinrust, Promenade Hotel en het eerste VCL.

Voordat het huidige VCL-gebouw er stond had de heer Sorel op Van Stolkweg 28 een aantrekkelijk uitzicht op enkele villa's.

Nu woont hij zelf in Nootdorp en wordt het pand nummer 28 geheel in beslag genomen door zijn kantoor, een technisch handelsbureau dat zich voornamelijk bezighoudt met de import van ringen voor afdichting van kogel- en rollagers.

In de spreekkamer waar de heer Sorel mij voor een kort gesprek ontvangt, staan modellen die de niet-technische geschiedenis met eerbied vervullen. Het erelid denkt echter niet uitsluitend in technische termen. Hij blijkt goed op de hoogte van de geschiedenis van de wijk, die hij nog kent uit de tijd waarin de

wijkvereniging met behulp van stencils in het leven moest worden geroepen. Sorel, voormalig padvinder, is een liefhebber van de natuur.

Hij betreurt nu nog de iepen die door de iepziekte uit de natuur zijn weggerukt.

Sorel houdt veel van muziek. Hij is geen vreemde in de theaters van Wenen, München, Salzburg en Bayreuth. Een paar jaar na de oorlog had hij zelfs een gesprek met Wieland Wagner in Bayreuth en in 1951 hoorde hij de Meistersinger onder Karajan. De ensteneringen van de laatste jaren in Bayreuth bevallen hem minder. De tijd van de grote zangers en heldentenoren lijkt voorbij. De artiesten vliegen nu eens hier-, dan weer daarheen, wat afbreuk doet aan de kwaliteit.

De heer Sorel heeft in zijn jeugd piano- en zanglessen gehad. Zijn interesse gaat echter niet alleen uit naar opera's, ook concerten bezoekt hij veelvuldig. Mozart, Beethoven, Bruckner etcetera trekken hem meer aan dan Peter Schat. Het gesprek dwaalt nog even af naar de natuur: schuin tegenover zijn huis is eens een iep door de bliksem getroffen.

Een enorme knal en een lucht van zwavel - het doet toch weer Wagneriaans aan.

Bij het afscheid komt toevallig aan het licht dat de heer Sorel de schrijver J. van Oudshoorn (J. K. Feijlbrief, 1876-1951) goed heeft gekend en de erfgenaam is van zijn manuscripten. Deze worden thans elders bestudeerd en uitgegeven en zullen uiteindelijk worden gedeponeerd in het Letterkundig Museum.

Van Oudshoorn is de schepper van onder meer de figuur van Willem Mertens, een weinig opwekkend personage, die het niet kon laten zich wederrechtelijk gelden toe te eigenen. Een slecht voorbeeld, dat door onze voormalige penningmeester dan ook niet is nagevolgd, zoals de kascommissies telkens opnieuw hebben geconstateerd.

Hans Trapman

De prijsvraag

Op de vraag van de redactie wie ons kon vertellen waar de op de voorpagina van het vorige nummer geplaatste foto genomen is, zijn een aantal oplossingen binnengekomen.

De fotograaf stond midden op de Duinweg, kijkend in de richting van de Haringkade. Aan de linkerkant bevindt zich nu Huize Duinrust, aan de rechterkant staat nu Vredelust (waarvan de eerste steen gelegd werd in 1910).

Het gebouw, dat aan de rechterkant van de foto zichtbaar is, is het Sanatorium voor Zenuwlijders (toen genummerd Duinweg 8), thans als Duinweg 22 het hoofdkantoor van de firma Braat.

We ontvingen twee goede reacties, en willen beiden belonen.

Prijswinnaars zijn mevrouw N. K. Schuurmans-Versteeg en de heer R. P. Luijck. Zij ontvangen beiden een ingelijst exemplaar van de prijsvraagfoto.

Beheersplan Scheveningse Bosjes

Woensdag 2 juni jongstleden vond het eerste oriënterend gesprek plaats over het Beheersplan Scheveningse Bosjes. Hiertoe had de Plantsoendienst behalve ons wijkbestuur ook uitgenodigd de wijkbesturen van de Wittebrugbuurt, het Statenkwartier en Archipel-Willemspark.

Bedoeling hiervan was met elkaar van gedachten te wisselen om zodoende in gezamenlijk overleg, tesamen met de Heidemaatschappij, tot een concept-beheersplan te komen. Van de kant van de Plantsoendienst waren aanwezig de heren De Jager, (hoofd buitendienst), Hemerik (coördinator Beheersplan), Pors (rayonchef Scheveningen) en (twee) tuinarchitecten, de heren Koning en Ruifs.

De heer De Jager hield een inleiding en zette uiteen wat een beheersplan nu precies inhoudt. In grote lijnen komt het hierop neer: het beheer van grotere groengebieden moet continu zijn. Inventarisatie van het groen is nodig om de functie van parken en bos veilig te stellen. Vragen in verband hiermee zijn: hoe moet het groen in stand gehouden worden, hoe moet het groen behouden worden voor het nageslacht?

Een beheersplan is geen bestemmingsplan, ongewenste bebouwing kan niet worden tegengegaan. Ongewenste ontwikkelingen kunnen in zekere zin wel worden tegengegaan.

Samenwerking met Gemeentewerken en Stadsontwikkeling is dan van groot belang. Hierna gaf de heer Koning een overzicht van de verschillende fasen die vooraf gaan aan het definitieve concept-beheersplan. Er wordt een planning voor tien jaar gemaakt. Per jaar wordt een werkplan gemaakt.

De structuur van het beheersplan zal in de volgende koerier behandeld worden. Hoofddoel is handhaving van het natuurlijk karakter van het gebied, namelijk de kruidenflora, de heesterflora en de bomen en het verbeteren van de onderlinge relaties van het groen, waar weer uit volgt een betere bereikbaarheid, overzichtelijkheid en veiligheid.

Waar nodig, zullen dan ook in geval van onoverzichtelijkheid fiets- en wandelpaden geherstructureerd worden.

Enkele punten die voor het Van Stolkpark van belang zijn zijn onder andere: het doodlopend stuk weg dat van de Van Stolkweg naar de Scheveningseweg loopt zal voor het verkeer worden afgesloten. Het stuk Hogeweg dat naar de hoge Waterpartij leidt zal voor auto's worden afgesloten. Langs de Prof. Teldersweg zal meer beplanting komen, zodat het autoverkeer aan het gezicht onttrokken zal worden. De Belvédère zal met jonge dennen beplant worden en er

zal een aanvullende beplanting bij het Promenade Hotel komen. Ook wordt gedacht aan éénrichtingsautoverkeer op de Verhuellweg.

Marijke Oerlemans-Van Oudenaarde

Verslag

Van de Algemene Ledenvergadering van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark', gehouden op 3 mei 1982 in het Eerste VCL

Voor de Algemene Ledenvergadering verleende het VCL wederom gastvrijheid in het bekende zaaltje. Aanwezig waren ongeveer 40 bewoners van het Van Stolkpark.

Het verslag van de Algemene Ledenvergadering van 9 november 1981 werd met algemene stemmen goedgekeurd. Ook het jaarverslag van de voorzitter over 1981 en het financiële jaarverslag over 1981 gaven geen redenen tot opmerkingen.

Kascommissie

Het verslag werd gedaan door de heer Verhorst. Na een waardevolle tip betreffende een telprobleem en lovende woorden voor mevrouw Landheer ging de kascommissie akkoord, zodat décharge van de penningmeester kon plaatsvinden.

Als nieuw lid werd benoemd de heer C. Smit, hetgeen de heer Verhorst de opmerking ontlokte: 'Dan ben ik dus nu geen lid meer'.

Aftreden van de heer Th. H. Sorel

De voorzitter bracht naar voren, dat het in feite aan de heer Sorel te danken was, dat wij hier nu bijeen zijn. Hij immers heeft de stoot gegeven tot acties tegen de bouw van de kliniek op Sandhaghe en de afbraak van vier villa's voor de bouw van Duinrust. Hij memoreerde nog eens, dat al veel eerder bij de aanbouw aan het VCL van een nieuwe vleugel met enkele gymlokalen de heer Sorel in actie was gekomen namens de omwonenden.

De oprichting van de Wijkvereniging is door hem praktisch mogelijk gemaakt. Daartoe stelde hij ook de faciliteiten van zijn kantoor beschikbaar. Als blijk van waardering en dank voor het vele werk door de heer Sorel verricht, werd hij bij acclamatie benoemd tot ere lid van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark'. Voorts overhandigde de voorzitter hem als aandenken een plaatwerk over Nederland anno 1900.

Benoeming nieuwe bestuursleden

Met algemene stemmen werden als bestuurslid benoemd:

- mevrouw Mr A. M. Th. van Kempen (secretaris);
- mevrouw M. Oerlemans-van Oudenaarde (huizen, parken en lid van de redactie van de Van Stolkparkkoerier namens het bestuur);
- de heer Drs F. J. B. Bruins (sociale aangelegenheden).

De Kouwenhof

De heer Bruins deed verslag van de voortgang in het overleg over de Kouwenhof. Er wordt een begeleidingscommissie ingesteld, die B en W kan adviseren over maatregelen tot verbetering enzovoorts.

In de begeleidingscommissie hebben onder andere zitting 2 afgevaardigden van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark' (de heren Bruins en Van de Laar) en de rector van het VCL, de heer Gerretsen, namens de gezamenlijke scholen.

De heer Goes vraagt naar de bevoegdheden van de begeleidingscommissie. Primair is de taak van de commissie om B en W te adviseren. Volgen B en W echter een advies niet op, dan kan de commissie een procedure op gang brengen, die zelfs kan uitmonden in een proces tegen de gemeente.

De heer Verhorst merkt nog op, dat de Wijkvereniging kennelijk een zekere mate van onbehagen heeft ingeslikt, die hij bespeurde op de vorige ledenvergadering. Volgens de heer Landheer is dat zeker niet het geval. Wij zijn nog steeds ontstemd over de keuze van B en W van de Kouwenhof. Na veel overleg met het Wijkoverleg Statenkwartier en met de Wethouder is er toch maar bereikt, dat de bezwaren van de omwonenden zijn erkend, met name door de instelling van de begeleidingscommissie en haar bevoegdheden.

Op de vraag van de heer Gerretsen, wanneer de Kouwenhof gaat functioneren, werd medegedeeld, dat dit waarschijnlijk begin juli 1982 zal zijn.

Gemeentelijk subsidie

Het gaat er naar uitzien, dat de gemeente van plan is een basissubsidie te geven aan iedere wijkvereniging en daarbovenop nog een bedrag per inwoner. Voor ons, als klein wijkje, zou dit voordeel kunnen hebben.

Er zijn echter nog geen definitieve voorstellen gedaan door B en W voor herziening van het gemeentelijk subsidiebeleid aan de gemeenteraad.

Rondvraag

De heer Rappard informeert naar het Beheersplan Scheveningse Bosjes. Er is géén stilstand, maar een zéér langzame ontwikkeling. Wij blijven op deze zaak attent. Ook omliggende wijken zullen worden ingeschakeld.

Na sluiting van de vergadering volgt het tweede deel van de avond: een boeiende lezing van de heer Landheer over het wel en wee van het Van Stolkpark, mede aan de hand van oude kaarten en een verzameling ansichten.

Drs H. J. Mulder

Opbrengst Kinderpostzegels voor Sandhaghe

Het observatie- en behandelcentrum voor geestelijk gehandicapte kinderen Sandhaghe aan de Hogeweg heeft op 24 mei de opbrengst in ontvangst genomen van de actie Kinderpostzegels. Van de gift, f 23.000,—, heeft het centrum tien kleuren-tv's aangeschaft. Ook is er voor

een deel de aanschaf van een nieuw personenbusje mee betaald. Op de foto overhandigt mevrouw Stokmans van het Comité Kinderpostzegels de cheque officieel aan algemeen directeur Brugge van Sandhaghe.

(Sijthoff Pers)

De Scheveningse Bosjes

Tussen Scheveningen en Den Haag lag vroeger een uitgestrekt en golvend duinterrein, dat de Wildernisse of de Graeflijksheids Wildernisse heette.

Halverwege Scheveningen kon men de 'De Hooge Klift', een duintop, beklimmen, waarvandaan men naar alle richtingen een prachtig uitzicht had over het wijde landschap met hier en daar wat kreupelhout, en zelfs overdag grote koppels konijnen. Af en toe verscheen er een edelman om er met zijn gevolg te jagen. Dat het jachtrecht aan de koning behoorde, daarvan getuigt nog een oude inscriptie, die aan het begin van de Scheveningseweg te vinden is.

Er zijn meer dan twee eeuwen nodig geweest om de Scheveningse Bosjes te bebossen. De grootste vijand voor de boscultuur waren de steeds terugkerende stormen; zij konden de grote bomen ontwortelen, omdat deze door de harde

zandgrond te ondiep wortelden. Later spitte men de zandgrond vóór de beplanting tot op anderhalve meter om.

Niet alleen de westerstormen en de zoute aanslag van de zee waren een vijand van de bosjes, ook tot tweemaal toe de mens: in de Franse tijd haalden de arme Scheveningers er hun hout voor de kachel vandaan en in de laatste wereldoorlog waren het de bezetter en ook de hele bevolking van Den Haag, die alles wat maar bruikbaar en brandbaar was wegsleepten.

Langzaam en met moeite vult zich thans de bres, die hier in de jaren 1940-1945 in het Haagse groen geslagen is. De snel groeiende populier is daarbij een belangrijk hulpmiddel, want hij beschermt de jonge eiken en beuken, die hier bij duizenden zijn uitgezet, en die later, bij volle wasdom, van de bosjes weer waarlijk een bos zullen maken.

Fauna

Hoewel in de bosjes grote stukken gereserveerd zijn voor de jeugd, zijn er toch ook langzamerhand weer geschikte broedplaatsen voor vogels ontstaan. Vele kastjes vergemakkelijken het nestelen en een aantal voedertafels bewijzen vooral 's winters goede diensten, als leden van de Vogelwacht en andere belangstellenden voor systematische voeding zorgen. Men ziet in de bosjes pimpel-, kool- en zwartkopmezen, boomkruiper, boomklever, gekraagde roodstaartjes, roodborsten, spechten, kauwtjes en vooral veel spreeuwen. Nachtegalen en verder vinken, groenlingen, fitissen, tjiptjafs en kneutjes verhogen de levendigheid van deze vogelwereld nog. Nu en dan ziet men een fazant de weg oversteken.

Uit: Parken en Buitenplaatsen in en om Den Haag.

Inbraakveiligheid

De laatste tijd bereiken ons vrij vaak berichten over inbraken en over de manier waarop inbraken gepleegd worden. Daarom lijkt het ons nuttig u te wijzen op enkele aspecten van de inbraakveiligheid.

We citeren uit een rapport van de Normcommissie Inbraakpreventie.

Het verschijnsel dat mensen elkaar hun eigendommen afhandig maken is niet nieuw. Het deed zich al voor bij de oudste volksstammen die via de geschiedschrijving bekend zijn. Toen werd het bezit, meestal bestaande uit kleding, levensmiddelen en dergelijke, beschermd door het in een gat in de grond te verbergen en het af te dekken met een zware steen. Later ontstond de eerste primitieve woning en daarmee ook de afsluiting door een uitneembare deur of een draaiwand. Met de toename van het aantal typen woningen, werden tal van vernuftige constructies ontwikkeld waarvan de principes nog zijn terug te vinden in het thans toegepaste hang- en sluitwerk.

De omstandigheden zijn echter veranderd. Zo is het vermogensmisdrijf de laatste jaren sterk toegenomen. Dit geldt met name voor het aantal inbraken dat in een paar jaar tijds is verveelvoudigd. Bij het merendeel van deze inbraken heeft de gedupeerde te maken met dieven, die zich zo vlug mogelijk, met zo min mogelijk lawaai en met gebruikmaking van relatief eenvoudig gereedschap, toegang hebben verschaft tot woningen, bedrijfspanden, scholen en dergelijke. Deze inbrekers zijn uit op een gelegenheid.

Enerzijds wordt deze gegeven doordat de soms voortreffelijke sloten verkeerd of in het geheel niet worden gebruikt, anderzijds doordat sloten worden toegepast van inferieure kwaliteit. Niet alleen de duurdere woningen, waar veel buit verwacht kan worden, blijken het doelwit van gelegenheidsinbrekers te zijn, ook de zogenaamde rijtjeswoningen trekken - in verhouding zelfs veel - de ongewenste aandacht.

Een goede verzekering dekt naast materiële schade, meestal ook de schade die door de inbraak zelf wordt veroorzaakt. Niet gedekt zijn echter de eventuele gevolgen van een confrontatie met de inbreker; ook de gevoelswaarde die bepaalde voorwerpen voor de eigenaar bezitten kan niet worden verzekerd. De frustratie tenslotte over het feit, dat een onbekende met kwalijke bedoelingen in het eigen, vertrouwde huis heeft rondgelopen, kan groot zijn, ook al wordt er niet veel vermist. Uit bovenstaande blijkt dat om verschillende redenen aandacht dient te worden gevraagd voor inbraakpreventie.

Preventieve maatregelen kunnen van organisatorische, bouwkundige en elektronische aard zijn.

Met organisatorische maatregelen - die overigens buiten het kader van deze norm vallen - worden onder andere bedoeld:

- goed sleutelbeheer;
- geen ramen of deuren bij afwezigheid open laten staan;
- geen kostbaarheden etaleren (niet aantrekkelijk maken);
- geen bliken van afwezigheid geven (bijvoorbeeld vakantiebriefje);
- geen 'hulpmiddelen' in de vorm van gereedschap, ladders en dergelijke laten slingeren.

Op organisatorisch gebied zijn nog veel meer maatregelen te bedenken; gedacht kan worden aan het laten posten van een politieagent voor iedere voordeur. Dit is echter een onaantrekkelijke en onhaalbare 'oplossing'.

Elektronische maatregelen bestaan uit het installeren van een inbraaksignaleringsysteem met een alarmering van licht en/of geluid ter plaatse.

Deze maatregelen werken afschrikwekkend; het alarm suggereert namelijk dat er zeer spoedig iemand in actie zal komen. Het alarm zelf legt de inbreker geen materiële belemmeringen op, zodat de eventueel onbelemmerd doorwerkt. Ook kan men gebruik maken van de diensten van de particuliere alarmcentrales (PAC). De vele mogelijkheden, alsmede de beperkingen die hieraan door de overheid worden gesteld, blijven in deze norm buiten behandeling.

Bouwtechnische maatregelen bestaan uit het versterken van het gebouw door betere detaillering van ramen, deuren en hang- en sluitwerk, en soms het construeren van steviger daken en wanden. Gedragswetenschappelijke studies tonen aan dat door dergelijke bouwtechnische maatregelen de kleine criminaliteit, zo niet voorkomen, dan toch wel sterk gereduceerd kan worden. Het gaat er om de inbreker zoveel mogelijk hindernissen in de weg te leggen. Omdat hij snel moet handelen, kan het verlies van (kostbare) tijd betekenen dat hij zijn plannen moet opgeven. Gestreefd moet worden naar een zinvol evenwicht; enerzijds behoeven gebouwen niet in vestigingen te worden veranderd en anderzijds dient voldoende hang- en sluitwerk van goede kwaliteit te worden aangebracht, zodat een goede bescherming wordt geboden.

In het algemeen zal een 'vrijstaand huis' meer uitnodigen tot inbraak dan een 'rijtjeshuis'. Hetzelfde geldt voor een woonhuis midden in het bos ten opzichte van een woning binnen de bebouwde kom.

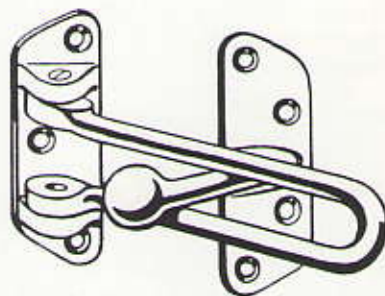
Een belangrijke factor is verder de inboedelwaarde. Een gemiddeld gezin beschikt over een hoeveelheid huishoudelijke artikelen waarvan de waarde doorgaans niet zo veel zal verschillen. De waarde van deze 'standaardinboedel' is binnen bepaalde grenzen onafhankelijk van het type woning.

Een risicoverzwaren wordt gevormd door inboedelverfraaiingen zoals antiek, verzamelingen, semi-professionele foto-, film- of geluidsapparatuur enzovoorts.

Op grond van bovenstaande risicofactoren hanteren verzekeraars een risicobeoordelingssysteem hetgeen uitmond in een aantal risicopunten. Genoemd risicosysteem heeft als basis gediend om het Nederlands woningbestand in drie categorieën te verdelen.

Afhankelijk van de categorie moeten bepaalde bouwtechnische voorzieningen worden toegepast.

Bouwtechnische beveiliging zal niet, zonder meer iedere inbraak voorkomen: mits met de nodige discipline gebruikt zal het inbraakrisico aanzienlijk verminderen.

KIERSTANDHOUDER

Deuren

Voor de inbraakveiligheid van gebouwen zijn deuren van groot belang. Het is immers minder opvallend dat iemand een gebouw betreedt door een deur dan dat hij tracht via een raam of het dak het inwendige van een gebouw te bereiken.

Het forceren of manipuleren van een slot maakt in het algemeen minder lawaai dan het inslaan van een ruit. Wanneer de dader eenmaal binnengekomen is zal deze trachten de verzamelde buit zo snel en onopvallend mogelijk af te voeren.

Hiertoe leent zich een deur het beste. Het is hierbij in principe niet van belang welke deur. De deur die het minst in het zicht is van omwonenden of passanten heeft de voorkeur. Inbraakstatistieken geven aan dat de achterdeur in dit opzicht meer in de belangstelling staat dan de voordeur.

Dit wordt mede veroorzaakt door het feit dat achterdeuren over het algemeen lichter zijn uitgevoerd, doorgaans naar buiten opengaan en in veel gevallen voorzien van sloten die wel geschikt zijn voor binnendeuren maar beslist niet voor buitendeuren.

Globaal kunnen de volgende inbraakmethoden worden onderscheiden:

- het openen van het slot met speciaal gereedschap of een gekopieerde sleutel;

- het met geweld forceren van het slot, de sluitplaat of de sluitkom;
- het openen van de deur aan de scharnierzijde;
- het vernielen van het glas of het deurbladmateriaal om door het ontstane gat het slot te openen of de grendels te ontsluiten;
- het uitzagen van het gehele slot.

Sleutels

Wanneer er een vermoeden bestaat dat een sleutel is gekopieerd of wanneer een sleutel is verloren, dan kunnen bij cilinderinsteeksloten eenvoudig - en relatief goedkoop - alleen de cilinders worden vervangen. Toepassing van dit slottype wordt aanbevolen.

Aanbevolen wordt aan de binnenzijde van de deur een draaiknop toe te passen in plaats van een kruk of schuifknop.

Een kruk of schuifknop kan in veel gevallen door middel van een haakje door de briefplaat of door een gat in een ruit worden bediend. Aanbevolen wordt de briefplaat zo te monteren, dat hierdoor de slotbediening aan de binnenzijde zo moeilijk mogelijk te bereiken is.

Deurbladmaterialen

Deurbladmaterialen van buitendeuren dienen voldoende weerstand te bieden tegen pogingen tot inbraak en tevens zinvol aan te sluiten op het inbraakwerend hang- en sluitwerk.

Beglazing

Het verdient de voorkeur om deuren van binnenuit te beglazen. Wordt echter een buitenbeglazing toegepast, dan dienen er maatregelen te worden getroffen om te voorkomen dat de gehele ruit eenvoudig uit de spanning wordt genomen. De glaslatten dienen daarom deugdelijk te zijn bevestigd en mogen niet eenvoudig losgeklikt kunnen worden. Een bevestiging met één-toers-schroeven is aan te bevelen.

Ramen

Het verdient de voorkeur om vaste en beweegbare delen van binnenuit te beglazen. Wordt echter buitenbeglazing toegepast, dan dienen er maatregelen te worden getroffen om te voorkomen dat de gehele ruit eenvoudig uit de sponning wordt genomen. De glaslatten dienen daarom deugdelijk te zijn bevestigd en mogen niet eenvoudig losgeklikt kunnen worden. Een bevestiging met ééntoers-schroeven is aan te bevelen.

**AFSLUITBARE
POMP-
ESPAGNOLET**

Beweegbare ramen

Beveiliging van de scharnierzijde van naar buiten draaiende ramen

De scharnierzijde van naar buiten draaiende ramen dient te zijn beveiligd door middel van paumelles, twee inbraakwerende scharnieren of twee scharnierbeveiligers.

Zijn de ramen evenwel hoger dan 1200 mm, dan dienen drie inbraakwerende scharnieren, paumelles of drie scharnierbeveiligers te zijn aangebracht.

Deze eis geldt zowel voor de (in Nederland) veel gebruikte draairamen als voor de kleine bovenlichten of uitzetramen, die voor ventilatie-doeleinden worden gebruikt en veel in combinatie met draairamen worden toegepast.

De draaipunten van andere typen van beweegbare ramen zoals taats-, tuimel-, val- uitzetramen behoeven - vanwege hun moeilijke bereikbaarheid van buitenaf - geen extra beveiliging.

Soms worden ventilatieramen dag en nacht opengelaten zelfs wanneer de bewoners niet thuis zijn. Het verdient aanbeveling om in dit geval een afsluitbare kierstandhouder aan te brengen.

Afsluitbare kierstandhouders zijn zowel voor naar binnendraaiende- als naar buitendraaiende ramen (en deuren) verkrijgbaar.

Hierbij moet worden opgemerkt dat een openstaand raam met afsluitbare kierstandhouder nooit als inbraakveilige situatie kan worden beschouwd, doch slechts als belemmering moet worden aangemerkt.

Voorts wordt aanbevolen de ventilatie-openingen zo klein mogelijk te houden eventueel door het aanbrengen van een onderverdeling (bijvoorbeeld door middel van traliewerk).

Beveiliging van de sluitzijde van beweegbare ramen

Het aantal sluitpunten van een beweegbaar raamdeel hangt af van de stijfheid van het materiaal, de afmetingen van de raamvleugel en de te verwachten windbelasting.

Ten minste één (sluit)punt dient afsluitbaar te zijn uitgevoerd. De kleine uitzetramen die voor ventilatie-doeleinden worden gebruikt, dienen in gesloten toestand zo te zijn vergrendeld, dat van buitenaf zonder braak de sluiting niet is te openen.

Wegdraaibare raamuitzetters dienen hieraan te voldoen. De niet-wegdraaibare uitzetters waarbij de afsluiting alleen wordt verkregen doordat de bedieningsknop door 'een dood punt' moet worden gedrukt, voldoen hieraan echter niet.

Schuiframen

Beweegbare delen van een schuifraamconstructies dienen te zijn voorzien van ten minste één afsluitbaar punt. Dit kan zowel het gebruikelijke sluitpunt zijn als een aparte vergrendeling. Bij de zogenaamde schoonmaakramen dient ten minste één (sluit)punt afsluitbaar te zijn uitgevoerd.

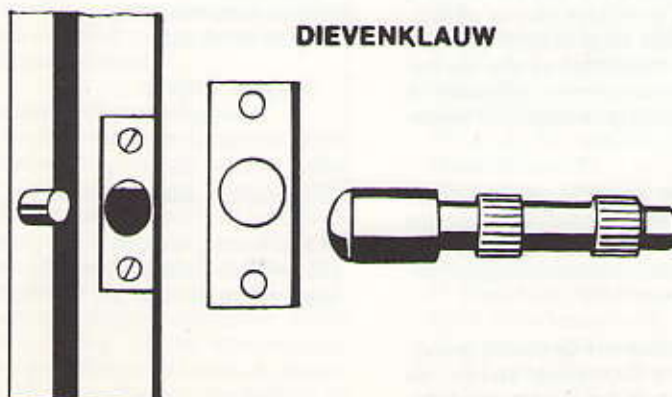
Dakramen, daken, lichtkoepels en dergelijke

Met mogelijke inklimbaarheid via hemelwater-afvoerpijpen enzovoorts dient rekening te worden gehouden.

Indien inklimbaarheid reëel moet worden geacht, dienen dakramen, lichtkoepels en dergelijke in voorkomende gevallen op soortgelijke bouwtechnische wijze als hierboven beschreven tegen inbraak te zijn beveiligd.

De traditionele bouwwijze met toepassing van steenachtige materialen voor wanden en daken vormt doorgaans een afdoende barrière. Anders wordt het wanneer bij bijzonder gevormde gebouwen het dak doorloopt tot bijna op het maaiveld of wanneer het dak via aangebouwde schuurtjes enzovoorts gemakkelijk kan worden beklommen.

Voor adviezen op het gebied van beveiliging kunt u contact opnemen met het Bureau Voorlichting van de Gemeentepolitie 's-Gravenhage, Sectie Voorkoming Misdrijven, telefoon 070 - 102033, alwaar u tevens gratis Registratiekaarten kunt verkrijgen om uw gebruiksvorwerpen te registreren.

Een internationale industrie in onze wijk

De 'Oudt Hollandse Olieverwen Makerij'

Het is algemeen bekend, dat het Van Stolkpark niet alleen woonwijk is, maar ook heel wat kantoren van diverse pluimage, winkels, ambassades, buitenlandse en Nederlandse scholen telt. Onze bewoners zullen echter niet allen weten, dat er op de Kanaalweg een 'echte' fabriek was gevestigd, een kleine, maar wel unieke, genaamd de 'Oudt Hollandse Olieverwen Makerij'.

De eigenaar-fabrikant Roelof Roelofs stamt uit een kunstschildersfamilie. Zijn grootvader Willem was een der groten van de Haagse school en medeoprichter van Pulchri Studio. Ook zijn moeder, mevrouw E. F. Roelofs-Bleckmann, was een zeer verdienstelijk schilderes, die les gaf aan onder andere de toenmalige prinses Juliana. Zijn vader Albert Roelofs, die koningin Wilhelmina in de geheimen van de schilderkunst mocht inwijden, genoot een grote bekendheid door zijn portretten.

Het is dus niet zo verwonderlijk, dat hun zoon, die zelf graag schildert, belangstelling toonde voor een bedrijf, dat ten behoeve van kunstschilders was opgericht en er al zijn krachten voor inzetten, toen hem de leiding ervan werd toevertrouwd.

Voor een goed begrip van het doel, dat men nastreefde en van de wijze, waarop dit werd bereikt, moeten we eerst een wat technisch-historische toelichting geven.

Voor de kunstschilder is het belangrijkste materiaal de verf, die bestaat uit pigment (kleine korreltjes kleurstof) en een bindmiddel, dat het mogelijk maakt de deeltjes pigment zowel aan elkaar als aan een ondergrond van hout, doek of papier te hechten.

Deze verf werd vroeger door de schilder zelf bereid volgens ambachtelijke recepten, waarvan de deugdelijkheid door eeuwenlange ervaring was bewezen. Voor olieverf werd hoofdzakelijk lijnolie gebruikt, waaraan het pigment werd toegevoegd door beide samen te wrijven op een glazen of marmeren plaat met behulp van een zogenaamde 'loper'. Om te vermijden, dat warmte-ontwikkeling, veroorzaakt door te snel wrijven, de olie te vloeibaar en de verf te slap maakt, moet deze bereiding in een laag tempo geschieden.

De verf werd verpakt in lederen zakjes, dichtgebonden met een touwtje en voorzien van een etiketje, dat de kleur vermeldde. Door een gaatje, geprikt in het zakje, kon de verf op het palet worden geperst.

Toen scheikundigen de mogelijkheid ontdekten van het vervangen van de vroegere pigmenten door synthetische surrogaten, die zich sneller lieten verwerken, terwijl tevens hiervoor de loden tube als verpakking werd uitgevonden, kon zich omstreeks de eeuwwisseling een industriële productie ontwikkelen van verven, samengesteld uit nieuwe grondstoffen. Zij bleken echter minder bestand tegen de invloeden van licht en lucht dan de oude verven. Tot grote teleurstelling van de schilders, die ze hadden gebruikt, vertoonden hun schilderijen binnen afzienbare tijd onherstelbare gebreken en de hinderlijkste verkleuringen.

Daarom gingen enkele kunstenaars ertoe over weer de traditionele werkwijzen en grondstoffen toe te passen, die toen nog voldoende bekend waren. Onder hen onderscheidde zich de kunstschilder Albert Roelofs, vader van onze wijkgenoot, die naast veel talent en vakkennis ook ondernemersgeest bezat. Aan de hand van 17e eeuwse recepten liet hij voor eigen gebruik verven wrijven door twee buurmeisjes in de kelder van het huis naast zijn villa 'De Kinkhoorn' aan de Hasseltsestraat.

Albert Roelofs schilderde onder andere portretten van twee zakenlieden, de heer Van de Wetering, aannemer van grote havenwerken, en de heer Lensvelt, oprichter van de bakkersfirma Lensvelt Nicola. Hij wist beiden te interesseren voor zijn experimenten en kon met hun financiële steun in 1910, al vóór de eerste wereldoorlog, de 'Oudt Hollandse Olieverwen Makerij' oprichten, waarvoor het pand aan de Kanaalweg werd aangekocht. Daar was voldoende ruimte om onder zijn toezicht grotere hoeveelheden verf te bereiden, zodat ook zijn collega's de mogelijkheid kregen over deze verven te beschikken.

Ondanks de moeilijkheid van het vinden van de oude grondstoffen, zoals echte groene aarde uit Verona, ombers uit Cyprus en cremserwit, dat niet verdonkert, werden na het overlijden van de oprichter zijn recepten ongewijzigd gehandhaafd voor de bereiding van olie- en waterverven, temperaverven (pigment in eidooier tot pasta gewreven) en vernissen.

Daarin was het bedrijfje uniek en haar zuiver ambachtelijke producten kunnen nog steeds het hoofd bieden aan de concurrentie van industriële massaproducten.

Zoals uit alle delen van de wereld grondstoffen naar de Kanaalweg komen, zo wordt van daaruit het gereede produkt, de verf, verstuurd naar alle delen van de

wereld, zelfs naar de Verenigde Staten en de Sowjet-Unie. De verf 'van Scheveningen' wordt in de beste Nederlandse winkels verkocht, maar ook gebruikt door de restaurateurs van de belangrijkste musea in binnen- en buitenland, waaronder die van het Louvre in Parijs. Onze wijk biedt dus wel een grote verscheidenheid van activiteiten. Naast de in de aanvang genoemde mag zij zich verheugen in de aanwezigheid van een echte en zelfs unieke, internationaal georiënteerde industrie, al is de omvang hiervan noch het uiterlijk aanzien van haar vestiging Kanaalweg 107 spectaculair.

Mr L. Davidson

Bij het ter perse gaan van dit nummer van de Van Stolkparkkoerier bereikte ons het bericht dat de 'Oudt Hollandse Olieverwen Makerij' helaas haar activiteiten heeft moeten beëindigen.

Redactie

Zonnescherven

*De blauwe regen
heeft zich eindelijk aangepast
en is langzaam groen geworden.*

*Ik ben omsloten
door een stille groene cirkel
met mezelf als middelpunt
van licht.*

*Aan de groene grens voorbij
zwaait de sloper met zijn hamer
vensters vallen kermend
in scherven over elkaar.*

*Gelaten wacht ik het moment
dat ook de zon de genadeslag
niet langer meer ontwijken kan
en in duizend stukken
op de aarde valt.*

Irmgard Weijers

In Hejmonia, midden in het groen gelegen, werd de dichteres getroffen door de leegstand en sloop in het Van Stolkpark.

'De Kouwenhof'

'De Kouwenhof' als huisvesting voor de Stichting Opvang en Hulpverlening van Drugsverslaafden en het Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs.

Op 14 december 1981 heeft de Gemeenteraad van Den Haag besloten het gebouwencomplex 'De Kouwenhof' aan te kopen.

Deze gebouwen zijn bestemd voor het Stedelijk Hulpverleningsprogramma, het Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs, het dagprogramma van de Stichting Opvang en Hulpverlening Drugsverslaafden en het Ambulante Hulpverleningsteam.

Genoemde instanties zullen begin 1983 allen in 'De Kouwenhof' gevestigd zijn. De taak van bovengenoemde hulpinstanties omvat het volgende:

Het Stedelijk Hulpverleningsprogramma (SHP)

Dit omvat een onderzoek van de verslaafden door een dokter, doch alleen op afspraak. Vervolgens kan hen dan een kaart verstrekt worden waarop zij methadon kunnen ontvangen. Deze methadon krijgen zij in een bus, die op vaste tijden zal staan op diverse plaatsen in Den Haag, zoals onder andere bij het Gemeentehuis, alsmede bij de Tweede Binnenhaven op Scheveningen. Het betreft hier hulp aan personen, die verslaafd zijn.

Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs (CAD)

Het betreft hier personen die op het Consultatiebureau komen omdat zij van de drugs afwillen. Het Consultatiebureau geeft advies over de, voor hen, meest aangewezen behandelingsmethode.

Stichting Opvang en Hulpverlening aan Drugsverslaafden SOHD)

Dit programma is bestemd voor personen, die afwillen van hun verslaaftheid aan drugs. Het betreft hier een begeleidingsprogramma, dat overdag wordt gerealiseerd. De bedoeling is dat maximaal 40 verslaafden dit programma volgen. Het betreft hier personen, die bezig zijn aan ontwenning en wederaanpassing aan de maatschappij.

Ambulante Hulpverleningsteam

Het betreft hier een vestiging van de administratieve begeleiding van het ambulante hulpverleningsteam. Het team zelf zal, zoals de naam reeds stelt, niet in de Kouwenhof hulp verlenen doch op plaatsen elders in de stad of bij de verslaafden thuis.

De bovengenoemde activiteiten zullen slechts overdag, tijdens kantooruren worden gerealiseerd. Gezien de onrust in de wijken om 'De Kouwenhof' en de daaruit voortgekomen acties is de Ge-

meente overgegaan tot de instelling van een 'Commissie van Overleg de Kouwenhof'.

Deze commissie heeft tot taak de gevolgen van de vestiging van bovengenoemde instellingen in 'De Kouwenhof' te bespreken en advies uit te brengen aan B&W over maatregelen ter voorkoming en tot herstel van nadelige effecten voor de bewoners in de omgeving van bedoeld gebouwencomplex (artikel 1 van het instellingsbesluit van de Commissie). De Commissie moet daarnaast gehoord worden indien B&W veranderingen overwegen in de aard en omvang van de werkzaamheden, die de genoemde instellingen in de Kouwenhof verrichten, of indien de vestiging aldaar van andere of andersoortige instellingen wordt overwogen.

In deze Commissie van Overleg zitten naast de leden van de begeleidingscommissie, waarop nader zal worden ingegaan, vertegenwoordigers van de gemeentepolitie (1), de stichting opvang en hulpverlening drugsverslaafden (2), centrum verslavingszorg Zeestraat (1), alsmede vertegenwoordigers van de Gemeente (2).

Daarnaast zitten in de Commissie van Overleg de leden van de begeleidingscommissie. Deze Begeleidingscommissie heeft tot doel de belangen van de omwonenden te behartigen, voorzover hun belangen als bewoners door het gebruik van de Kouwenhof ten behoeve van hulpvoorzieningen in het geding zijn.

De leden van deze begeleidingscommissie zijn, als vertegenwoordigers van:

- de Stichting Wijkoverleg Statenkwartier
- C. Koop, Ten Hovestraat 58
- E. van der Willigen-Roos, Frankenslag 61
- de Wijkvereniging Van Stolkpark
- F. J. B. Bruins, Van Stolkweg 26
- A. J. W. van der Laar, Van Stolkweg 15B
- alle scholen in beide wijken
- P. W. J. L. Gerretsen, 2e Sweelinckstraat 92
- alle winkeliersverenigingen
- W. J. A. M. van Huygevoort, Fred. Hendriklaan 179
- alle kerken
- J. A. Oorhuys, Bentinckstraat 127
- flats Gravenstate I t/m IV, Huize Royal en Megropa
- H. Salomons, Scheveningseweg 49
- flats Frankenheuvel, Beaulieu en Theosofische Vereniging
- A. W. van Delden, Frankenslag 5
- bewoners van Dorpstraat (even zijde)
- T. B. Keyzer, van Dorpstraat 10.

Op 27 mei jongstleden is de eerste werkvergadering van de Commissie van Overleg gehouden. Deze vergadering verliep in een goede sfeer. De volgende punten werden namens de begeleidingscommissie opgebracht:

- de noodzaak tot inventarisatie van de werkzaamheden van de medewerkers van de Kouwenhof.

Dit werd toegezegd.

- de behoefte aan een tijdschema betreffende de datum van vestiging van de verschillende instellingen in de Kouwenhof.

Dit werd door de Gemeente toegezegd.

- naast de open dag (2 en 8 juni) kan desgewenst voor de leden van de begeleidingscommissie een meer specifieke informatiedag worden georganiseerd.

- vertrouwelijk zal de gemeentepolitie aan de leden van de begeleidingscommissie informatie verstrekken over het huidige aantal misdrijven in de verschillende wijken om de Kouwenhof.

- officiële relaties met de pers worden in eerste instantie verzorgd door de Gemeente.

N.B. Bij eventuele vragen of klachten over de Kouwenhof kunt u zich ten alle tijde richten tot de vertegenwoordigers van uw wijkvereniging in de begeleidingscommissie.

Drs F. J. B. Bruins

Wordt lid van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark'

U kunt de wijkvereniging steunen door lid te worden en een bedrag van tenminste f 15,— per jaar over te schrijven naar postrekeningnummer 3441829 ten name van Wijkvereniging 'Van Stolkpark'.

Het Bestuur van de Wijkvereniging doet al hetgeen in zijn vermogen ligt voor een goed woon- en leefklimaat in het Van Stolkpark, ook in uw belang.

In en om de Promenade

Parkweg 13

De panden aan de Parkweg nummer 13 zijn sinds kort weer betrokken. Een onderdeel van het Internationaal Hof van Arbitrage, gevestigd in het Vredespaleis, zal hier voor langere tijd verblijf houden. Met de aanleg van de tuin zal spoedig, onder supervisie van de Rijksgebouwendienst, een aanvang genomen worden.

Van Stolklaan 1-3

Deze panden werden geheel gerenoveerd en aangekocht door de Algerijnse ambassade.

Tuinkeuringen

Half april zijn de tuinkeuringen weer geschied. Dit jaarlijks terugkerend evenement gebeurt onder auspiciën van de Koninklijke Maatschappij voor Tuinbouw. Een jury van drie, waaronder een vakman, een vertegenwoordiger van de Gemeenteplantsoenen en een leek, buigt zich ter plaatse over fraai en minder fraai groen in 6 tot 8 Haagse wijken. Er worden géén bepaalde criteria aangelegd. Wél wordt ruime aandacht besteed aan de diversiteit van de beplantingen en de aanleg en het onderhoud van de tuinen. In het najaar pas zullen de winnaars bekend gemaakt worden. Hierover zal bericht worden in de Van Stolkparkkoerier.

Kabeltelevisie

Nu inmiddels de aanleg van de kabels voor de kabeltelevisie is voltooid, lijkt het nuttig onze lezers op de hoogte te stellen van de praktijken van mensen die in sommige wijken aan de deur komen en met de dreiging van een gemeentelijke verplichting, nieuwe kabelabonnees aanbieden hun oude antenne te verwijderen. De gemeente 's-Gravenhage wil met nadruk stellen dat er geen sprake is van een dergelijke verplichting. Wel acht zij het een goede zaak dat de antennes worden verwijderd omdat ze schade voor de eigenaar of gevaar voor de omgeving kunnen opleveren. Bovendien is bij het aanrichten van schade aan derden de eigenaar van de antenne aansprakelijk voor de schade.

Keerverbod op Prof. Teldersweg

Na zes jaar schrijven en praten is het het bestuur van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark' gelukt een bord 'keerverbod' geplaatst te krijgen bij de oversteekplaats voor fietsen aan de zuidkant van de Waterpartij.

Nieuwe bomen

Ook dit voorjaar liet de Plantsoendienst een aantal nieuwe bomen planten ter vervanging van het vorig najaar gekapte bomen.

75 Jaar Plantsoendienst

Dit jaar viert de Plantsoendienst haar 75-jarig bestaan. Ook voor ons een gelegenheid om eens bij stil te staan. In het kader hiervan worden en werden talrijke activiteiten ontplooid. Zoals de Boomplantdag van 31 maart, het planten van waterlelies in de Hofvijver, de opening van een recreatieboerderij in het park Clingendael, rondleidingen over openbare begraafplaatsen en een uitgave van een door Alexander Pola geschreven boek over het Haagse groen. Ook in onze buurt zal aan dit feit in het najaar aandacht worden besteed.

In die 75 jaar is er wel wat veranderd wat aanpak en onderhoud van het Haagse groen betreft. Zo worden tegenwoordig losliggende takken en bladeren niet meer afgevoerd zoals vroeger. Daardoor ontstaan weer talloze mogelijkheden voor een gevarieerde ondergroei. Voor de vogels betekent dit meer mogelijkheden tot nestelen, zodat het vogelbestand weer groeiende is.

Vroeger werd in plantsoenen veel met verdelingsmiddelen gewerkt. Het motto nu is: spuit zo weinig mogelijk. Dit impliceert steeds meer begeleiding van de natuurlijke begroeiing. Een goede zaak, voor ons en voor het milieu.

Minangkabause huis

Op 14 mei 1932, 50 jaar geleden opende de toenmalige prinses Juliana in het Westbroekpark een Indische tentoonstelling. Op deze tentoonstelling was een getrouwe kopie van een fraai beschilderd huis met sierlijk gevormd dak, zoals in gebruik bij de Minangkabauers op Sumatra. Dit 'Minangkabause huis' werd na de tentoonstelling overgebracht naar de toenmalige schooltuinen aan de Mient en in 1956 van daar naar het Haagse Bos (bij Château Bleu aan de Leidsestraatweg), waar het gebouw na restauratie op 20 april 1956 als Indisch restaurant werd geopend. Na de ontwikkeling van de plannen voor het flatgebouw 'Château Bleu' werd het Minangkabause huis in 1968 gesloten en ondanks vele besprekingen over verplaatsing naar een ander terrein in 1969/'70 afgebroken. Alle 3800 met de hand gesneden panelen van teak- en djatihout werden gemerkt en opgeslagen en in een ('gastvrij' openstaande) nissenhut aan de Van Vredenburgweg in Rijswijk, waar het eens zo prachtige en kostbare gebouw een roemloos einde vond. (Matla-agenda).

Wijkvereniging 'Van Stolkpark'

Bestuur:

voorzitter: Mr T. Landheer,
Prof. P. S. Gerbrandyweg 3,
telefoon 54 12 96

vice voorzitter: J. A. Kusters,

Belvédèreweg 7,
telefoon 50 31 91

secretaris:

mevrouw Mr A. M. Th. van Kempen,
Van Stolkweg 9,
telefoon 54 44 80
(correspondentieadres:
Prof. P. S. Gerbrandyweg 3)

penningmeester: Drs H. J. Mulder,

Parkweg 25a,
telefoon 55 02 13

Leden:

Drs F. J. B. Bruins, Van Stolkweg 26,
telefoon 55 23 47
R. P. Luijter, Kanaalweg 27,
telefoon 54 13 13
mevr. M. Oerlemans-van Oudenaarde,
Van Stolkweg 13, telefoon 55 56 14

contactadres:

Prof. P. S. Gerbrandyweg 3,
telefoon 54 12 96

Van Stolkparkkoerier:

redactie:

Anneke Landheer-Roelants
Marijke Oerlemans-van Oudenaarde
Hans Trapman

redactie-adres:

Prof. P. S. Gerbrandyweg 3,
telefoon 54 12 96

verspreiding:

Rob Luijter,
Kanaalweg 27,
telefoon 54 13 13

Burenhulp:

A. E. M. Landheer-Roelants,
telefoon 54 12 96

Wijkcontactambtenaar:

Z.C. Blok, afdeling Wijkaangelegenheden, Javastraat 68, telefoon 12 29 46

Wijkagent:

B. L. Nieland,
Politiebureau Duinstraat,
telefoon 10 30 44

Rayonagent:

J. Th. de Lange,
Politiebureau Duinstraat,
telefoon 10 30 43

Babysitters

Arne Bender, telefoon 55 47 11
Tanja Bender, telefoon 55 47 11
Nicolien Muntendam, telefoon 50 25 64